

Sygn. akt III CSK 400/14

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie z powództwa Skarbu Państwa - Naczelnika [...] Urzędu Skarbowego w K.

przeciwko M. P.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w K.

z dnia 13 maja 2014 r., sygn. akt II Ca [...],

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**

**2. zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa koszty postępowania kasacyjnego w kwocie 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych.**

## UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego M.P. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 13 maja 2014 r. zważyć należy, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, silnie nacechowanym pierwiastkiem publicznoprawnym, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia, ponieważ tę funkcję realizują zwyczajne środki zaskarżenia i skarga o wznowienie postępowania. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa, wkład Sądu Najwyższego w rozwój jurysprudencji i prawa pozytywnego oraz eliminowanie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu nieważnym lub orzeczeń oczywiście niezgodnych z prawem. Taka konstrukcja i rola skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów kwalifikujących do przedstawienia skargi Sądowi Najwyższemu w celu merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Oparcie wniosku przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na istnieniu potrzeby wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów obliguje skarżącego do wykazania, że określony przepis prawa mimo że budzi poważne kontrowersje, nie doczekał się jeszcze wykładni bądź też, jego niejednolita interpretacja prowadzi do wydawania przez sądy odmiennych rozstrzygnięć w sprawach o identycznym lub zbliżonym stanie faktycznym. Powinien także przytoczyć takie orzeczenia i przedstawić istniejące między nimi rozbieżności, z wyodrębnioną i pogłębioną

argumentacją prawną, wyszczególniającą dostrzegane przez stronę poważne wątpliwości interpretacyjne (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 października 2012, I PK 144/12, niepubl., z dnia 13 czerwca 2008 roku, III CSK 104/08, niepubl., z dnia 28 marca 2007 roku, II CSK 84/07, niepubl., z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08, niepubl., z dnia 8 lipca 2009 roku, I CSK 111/09, niepubl. oraz z dnia 12 grudnia 2008 roku, II PK 220/08, niepubl.).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwany wskazał na konieczność wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 531 § 2 w zw. z art. 527 § 1 k.c. Wątpliwości zgłaszane przez skarżącego nie są jednak uzasadnione w świetle wykładni językowej art. 531 § 2 k.c., zgodnie z którym możliwe jest wystąpienie ze skargą pauliańską „bezpośrednio” przeciwko osobie czwartej, a uwzględnienie powództwa zależy od wykazania przez pokrzywdzonego wierzyciela przesłanek wskazanych w tym przepisie. Zgodnie z art. 531 § 2 k.c., wymaganie, aby następca prawny osoby trzeciej (osoba czwarta) wiedział o okolicznościach uzasadniających uznanie czynności dłużnika za bezskuteczną odpada, jeżeli rozporządzenie przez osobę trzecią na rzecz następcy prawnego korzyścią uzyskaną od dłużnika było, jak w niniejszej sprawie, nieodpłatne. W takim przypadku uznanie rozporządzającej czynności prawnej osoby trzeciej działającej z kolejną osobą (czwartą) za bezskuteczną wobec powoda zależy wyłącznie od wykazania przez wierzyciela wynikających z art. 527 § 1 k.c. przesłanek uzasadniających uznanie bezskuteczności czynności prawnej dłużnika przysparzającej korzyść osobie trzeciej. Przyjąć należy, że dla uznania za bezskuteczną czynności prawnej osoby trzeciej z osobą czwartą nie jest konieczne uprzednie lub jednoczesne uznanie za bezskuteczną czynności prawnej dłużnika w procesie skierowanym przeciwko osobie trzeciej, choć uzyskanie takiego orzeczenia może ułatwiać rozstrzygnięcie sprawy przeciwko następcy prawnemu osoby trzeciej (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2013 r., IV CSK 222/13, niepubl., z dnia 19 grudnia 2006 r., V CSK 330/06, niepubl.).

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

